

Uitvoeringsplan van afval naar grondstof

Afval- en grondstoffenplan Brummen 2015-2018

Brummen, oktober 2014

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding.....	- 2 -
2	Doelen en strategie	- 3 -
2.1	Einddoel	- 3 -
2.2	Doelen voor de planperiode 2014 – 2018	- 3 -
2.3	Focus	- 3 -
2.4	Samenhang tussen maatregelen	- 4 -
2.5	Participatie	- 4 -
2.6	Sociale activering	- 5 -
2.7	Financieel	- 5 -
3	Projecten.....	- 7 -
3.1	Werkwijze binnen projecten.....	- 7 -
3.2	Groente- , fruit- en tuinafval	- 7 -
3.3	Kunststof verpakkingsmateriaal	- 8 -
3.4	Inzamelfrequentie en minicontainers.....	- 9 -
3.5	Best-tas	- 10 -
3.6	Burgerkracht.....	- 11 -
3.7	Planning.....	- 12 -
3.8	Evaluatie	- 12 -
4	Communicatie.....	- 13 -

Bijlagen:

Bijlage 1: Sorteeraanlyse gemeente Brummen

Bijlage 2: Ontwikkeling huishoudelijk afval gemeente Brummen

1 INLEIDING

Voor u ligt het uitvoeringsplan van afval naar grondstof 2015-2018 van de gemeente Brummen. Dit plan is een verdere uitwerking van het vastgestelde afvalbeleidsplan 2013-2017.

Dit plan geeft een beeld van de doorontwikkeling van het huidige afvalinzamelsysteem; het volume/frequentiesysteem.

In de komende collegeperiode verwachten we een aantal belangrijke beleidswijzigingen. . In dit plan schetsen we de belangrijkste uitdagingen en kansen voor onze gemeente .

2 DOELEN EN STRATEGIE

2.1 EINDDOEL

De gemeente Brummen werkt vanuit een duidelijke visie toe naar het behalen van ambitieuze en realistische doelen op het gebied van afvalscheiding. Daarbij houden we rekening met landelijke ontwikkelingen op het gebied van afvalscheiding. Daarnaast halen we regelmatig relevante kennis op bij gemeenten die al nieuw beleid hebben ingevoerd of pilots aan het uitvoeren zijn.

Het huidige kabinet heeft de ambitie om te komen tot 75 % afvalscheiding in 2020 en wil op de langere termijn richting 100 % afvalscheiding gaan. In een netwerkaanpak met gemeenten en bedrijfsleven wordt een programma opgezet voor een verbetering van de afvalscheiding. Voor de gemeente Brummen is de ambitie van het kabinet een extra motivatie om vast te houden aan de eigen doelstelling, gericht op het terugdringen van de hoeveelheid restafval naar 10 kilogram per inwoner in 2030.

2.2 DOELEN VOOR DE PLANPERIODE 2014 – 2018

Met tussenstappen willen we uiteindelijk ons doel bereiken dat elke inwoner in 2030 nog maar 10 kilogram restafval heeft. Per tussenstap bekijken we of we die doelstelling nog moeten aanscherpen. I. In de periode 2014-2018 betekent dat:

- Verbetering van de gescheiden inzameling:
 - scheidingspercentage van minimaal 75%;
 - hoeveelheid restafval per inwoner: 100 kg
 - optimaliseren voorzieningenniveau grondstoffen, ontmoedigen van restafval
- Geen stijging van de kosten per aansluiting met de wens om te komen tot een significante daling van 10%.
- Inwoners actief betrekken bij afvalscheiding en schone leefomgeving.
 - Subdoelstelling: waarborgen en waar mogelijk vergroten van de deelname van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt

2.3 FOCUS

Vanwege de door de staatssecretaris gestelde doelen, ligt de focus op de zwaardere stromen. Daarbij zijn de vermelde scheidingspercentages gebaseerd op tonnen afval. Hiermee bedoelen we onder andere GF(T), papier en grof huishoudelijk afval (GHA). Ook ligt er een uitdaging bij de volumes van het verpakkingsafval. Naast de zwaardere afvalstromen ligt de aandacht op afvalstromen:

- met groeipotentieel;
- met een grote milieu-impact;
- met strategisch belangrijke schaarse materialen, zoals elektronica, drankenkartons en textiel.

Binnen de gemeente Brummen hebben we geanalyseerd welk afval in de restafvalcontainer terecht komt. Deze sorteeraanlyse staat in bijlage 1.

Uit de sorteeranalyses blijkt dat de vier zwaarste stromen in het restafval GFT, kunststof, incontinentiemateriaal en papier zijn.

Het component papier in de restafvalstroom is al meerdere jaren autonoom aan het afnemen. Bij het doorzetten van deze trend verwachten we dat papier niet lang meer in de top van restafvalstromen blijft. De gemeente Brummen kiest er daarom voor om nu geen extra maatregelen te nemen om deze afvalstroom in de restcontainer verder in te perken.

Een punt van aandacht is ook de mogelijkheden voor inzameling en verwerking van incontinentiemateriaal (luiers). Op dit moment is de verwerking in Nederland beperkt tot 1 verwerkingsinrichting die dit materiaal gelijktijdig met GFT-afval composteert. Deze verwerking staat ter discussie. In veel landen is deze methode niet toegestaan vanwege de slechte vergistbaarheid van luiers. Over het verwerken van incontinentiemateriaal zijn Kamervragen gesteld. Daarnaast zijn diverse bedrijven nieuwe verwerkingstechnieken aan het onderzoeken. Als er een goede verwerkingsmogelijkheid komt, ligt gescheiden inzameling voor de hand. De gemeente Brummen volgt deze ontwikkelingen met grote belangstelling. Tot die tijd zamelen we incontinentiemateriaal niet gescheiden in. . Bij individuele gevallen waar sprake is van een medische noodzaak bieden we overigens al wel de mogelijkheid om incontinentiemateriaal gescheiden in te zamelen.

Met deze overwegingen in het achterhoofd, ligt de focus voor dit uitvoeringsplan op het verkleinen van de afvalstromen GFT en kunststoffen in de restafvalcontainer. In Hoofdstuk 3 worden gaan we hier verder op in. .

2.4 SAMENHANG TUSSEN MAATREGELEN

Op weg naar het einddoel van 10 kilogram restafval in 2030 maken we in de komende jaren keuzes over de manier waarop we gescheiden inzameling stimuleren. De keuze die we op het ene gebied maken, heeft weer invloed op andere gebieden. Het is dan ook niet mogelijk om maatregelen los van elkaar te zien.

Als voorbeeld: het huis aan huis ophalen van kunststoffen zorgt voor een reductie in het restafval. Daar staan wel hogere inzamelingskosten tegenover. Deze kosten moeten weer gecompenseerd worden door slim om te gaan met inzamel frequenties van papier, groen- en restafval, zodat het totaal aantal inzamelbewegingen niet toeneemt of zelfs afneemt. Zo heeft iedere wijziging die we doorvoeren invloed op andere factoren en afvalstromen.

Aan het eind van deze planperiode is de hoeveelheid restafval gedaald naar 100kg per inwoner per jaar. Daarna vermindert de hoeveelheid restafval verder naar 10 kg restafval per inwoner per jaar in 2030. De huidige inzamelsystematiek is op een bepaald moment in deze ontwikkeling niet meer efficiënt en kosteneffectief. In de volgende planperiode is het dan ook noodzakelijk om de huidige inzamelsystematiek te heroverwegen en een nieuwe methode van inzameling te introduceren. Deze nieuwe methode willen we ontwikkelen in samenspraak met de samenleving. in een open proces met de samenleving vormgegeven. Met de projecten in het onderliggende uitvoeringsplan wordt voorgesorteerd op dit proces.

2.5 PARTICIPATIE

De overheid vraagt van inwoners en maatschappelijke organisaties een grotere verantwoordelijkheid voor het sociale leefklimaat en de kwaliteit van de openbare ruimte in steden en dorpen. De gemeente Brummen omarmt deze ontwikkeling en geeft waar mogelijk ruimte aan de samenleving om deze verantwoordelijkheid in te vullen.

Binnen het thema afval zijn verschillende onderwerpen waar betrokkenheid van de samenleving een duidelijke meerwaarde heeft. Het gaat dan om:

- Betrokkenheid bij toekomstig beleid afvalinzameling
- Inzameling waardevolle afvalstromen (door verenigingen)
- Nieuwe (burger)initiatieven rondom afval
- Verbeteren scheidingsgedrag

Verenigingen dragen bij door de inzameling van papier en het uitdelen van compost tijdens de compostactie. Bij enkele scholen staat een container voor textiel. Op deze wijze worden inkomsten verkregen. Enerzijds kan het voor verenigingen en scholen aantrekkelijk worden om zich vanwege de opbrengsten te gaan richten op meer afvalstromen. Anderzijds kunnen er initiatieven of technieken ontstaan die de activiteiten van verenigingen verdringen of de inzet van verenigingen niet meer noodzakelijk maken zoals de inzameling oud papier met zijladers. Bij de verdere uitwerking van dit uitvoeringsplan houden we rekening met de positie van de verenigingen en het geld dat ze daarmee verdienen. Daarbij is het overigens niet de bedoeling dat locaties van verenigingen zich gaan ontwikkelen tot milieustraten.

2.6 SOCIALE ACTIVERING

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor en hebben direct (financieel) belang gekregen om de inwoners te activeren die buiten de reguliere arbeidsmarkt staan. De Participatiewet en het gesloten sociaal akkoord bieden daarvoor de kaders.

Vanuit deze kaders moeten de kansen voor activering in het veld van recycling en de ontwikkeling van de gedeelde leefomgeving verder ontwikkeld worden. Circulus/Berkeel Milieu heeft bewezen dat zij dat op het terrein van inzameling en reiniging al praktisch invullen. Zij zetten medewerkers die buiten de reguliere arbeidsmarkt staan in bij inzamelactiviteiten of reiniging van de openbare ruimte. Zo is in het voorjaar van 2014 (in Zutphen?) een proef uitgevoerd met het aan huis inzamelen van boeken, elektronica, speelgoed en textiel, de zogenaamde BEST-tas. Deze basis is verder versterkt met de overname door Circulus/ Berkeel Milieu van het buurtbeheerbedrijf Cambio in 2012.

2.7 FINANCIIEEL

De keuzes die voortkomen uit de projecten zoals opgenomen in hoofdstuk 3 hebben elk een effect op de kosten en baten van de gehele afvalinzameling. Om een gefundeerde keuze te kunnen maken, staat bij elke variant een financiële onderbouwing. Daarin is zowel aandacht voor de exploitatie als voor de eenmalige investeringskosten. Het financiële kader (geen stijging van de kosten en streven naar 10% kostenreductie) is opgenomen in de doelen voor de planperiode (paragraaf 2.2).

Door overcapaciteit bij de verbrandingsovens zijn de verbrandingstarieven voor restafval de afgelopen jaren sterk gedaald. Hierdoor komen de financiële voordelen van het huidige inzamelsysteem onder druk te staan. Maar naar de toekomst toe verwachten we dat door grondstof schaarste de vergoedingen voor de gescheiden ingezamelde afvalstromen stijgen. Daardoor nemen de financiële voordelen vanuit die kant op de langere termijn toe.

Met ingang van 1 juli 2016 dalen de verwerkingskosten voor restafval in Brummen sterk. Dit als gevolg van een in 2014 gehouden aanbesteding door Circulus / Berkeel Milieu. Circulus / Berkeel Milieu hebben voor de gunning vier criteria gehanteerd. Naast prijs waren dat CO₂ prestaties,

energetische efficiënte van de installatie en de transportafstand. Door tijdig in te spelen op de veranderde omstandigheden in de markt, ligt het tarief ruim de helft lager dan de prijzen in de huidige contracten. De daling van de verwerkingskosten is ca. € 60,00 per ton. Hiermee is overigens geen rekening gehouden met het voornemen van de staatsecretaris Wiebes van Financiën om in 2015 een verbrandingsbelasting te heffen op restafval van € 13,- per ton.

Gemeenten zijn vanaf 1 januari 2015 verantwoordelijk voor de inzameling en recycling van kunststof verpakkingsmateriaal. Anders dan in voorgaande jaren, vindt vanaf dat moment de uitkering van de vergoeding plaats op basis van de her te gebruiken hoeveelheid (was de ingezamelde hoeveelheid). In het aanbestedingstraject voor de sortering van het ingezamelde kunststof is dan ook nadrukkelijk aandacht besteed aan het te bereiken hergebruikspercentage. Hierdoor worden marktpartijen gestimuleerd om deze percentages te verbeteren. Dat, resulteert in een hogere vergoeding voor de gemeente.

Rekening houdend met deze ontwikkelingen is het in veel gevallen nog steeds rendabel om meer afvalcomponenten nuttig te hergebruiken. Hierbij geldt: hoe beter de gemeente erin slaagt de hoeveelheid restafval terug te brengen in combinatie met een toename van de hoeveelheid gescheiden herbruikbare grondstoffen, des te lager zijn de kosten voor het afvalbeheer.

3 PROJECTEN

3.1 WERKWIJZE BINNEN PROJECTEN

Op basis van de visie en strategie uit het vorige hoofdstuk zijn projecten beschreven die toewerken naar realisatie van de strategische doelen voor de periode 2015-2018. Deze projecten hanteren allemaal dezelfde basiswerkwijze:

1. Verzamelen van kennis en ervaringen vanuit andere gemeenten en het Circulus-Berkel Milieu-gebied;
2. Vertalen van kennis en ervaringen naar de Brummense situatie;
3. Keuzes formuleren en waar mogelijk voorleggen aan de samenleving;
4. Formeel besismoment door het college van B&W;
5. Communiceren
6. Uitvoeren

3.2 GROENTE- , FRUIT- EN TUINAFVAL

Groente-, fruit- en tuinafval is met 51,5 kilo de grootste stroom herbruikbaar materiaal in de restafvalcontainer. Dat blijkt uit de sorteeraanlyse van 2013. Deze stroom is onder te verdelen in tuinafval (22,5 kg) en etensresten (29 kg).

Verschillende Nederlandse gemeenten hebben maatregelen genomen om het groenafval in de restafvalcontainer terug te dringen. Al deze maatregelen richten zich op het geven van een financiële prikkel.

Verhogen van het ledigingstarief voor restafval

Als ontmoedigingsbeleid om de restafvalcontainer te gebruiken voor herbruikbare materialen kun je het verschil in tarief per lediging voor restafval ten opzichte van het tarief per lediging van GFT-afval verhogen. Het doel hiervan is dat de inwoners de herbruikbare materialen via de daarvoor bestemde kanalen afvoeren. Onderdeel daarvan is de grote hoeveelheid groenafval dat in de restafvalcontainer gegooid wordt. De Gft-container wordt hierdoor nog aantrekkelijker om te gebruiken. Een positief bijeffect kan zijn dat er ook minder andere herbruikbare stromen in de restafvalcontainer terecht komen. Een negatief bijeffect kan zijn dat een verhoogd tarief leidt tot meer oneigenlijke verwijdering van restafval.

Verlaagd tarief voor groenafval

Gemeenten, waaronder Brummen, hebben een verlaagd tarief voor GFT-afval ingevoerd. Dit is een stimulansmaatregel om de inwoners ertoe te bewegen om het groen via de GFT-container af te voeren. Dit is financieel veel aantrekkelijker dan via de veel duurdere restafvalcontainer. Omdat we in Brummen al een verlaagd tarief hebben, onderzoeken we hier wat een nog verder verlaagd tarief voor effect heeft.

0-tarief GFT-container

Er zijn ook gemeenten waar geen tarief meer berekend wordt per lediging van de GFT-container. Dit is het zogenaamde 0-tarief. Hierbij worden de te verwachten kosten voor inzameling en verwerking opgenomen in het vastrecht. Bij deze maatregel neemt het totale aanbod (verdeeld over restafval en GFT-container) aan GFT toe, met hogere verwerkingskosten als gevolg.

Etensresten

In dit project kijken we ook specifiek naar de stroom etensresten in de container. Dit hangt nauw samen met het eerder gedraaide project voedselverspilling. Hoe kunnen we inwoners er van bewust maken dat het voorkomen van voedselverspilling beter is voor het milieu en dubbel financieel voordeel oplevert. Geen kosten voor inkoop van teveel gekocht voedsel en geen afvoerkosten.

Communicatie

Dit project voeren we in overleg met de samenleving uit. Hiervoor wordt via het burgerpanel de mening van de samenleving over dit onderwerp gevraagd. Daarnaast worden diverse communicatiemomenten opgenomen in de uitwerking.

Doelstelling

Iedere maatregel heeft haar eigen voor- en nadelen. In dit project onderzoeken we wat de beste (combinatie van) maatregelen voor de gemeente Brummen zijn en op draagkracht van inwoners kan rekenen. Aan het eind van dit project ligt er een voorstel dat het beste bijdraagt aan de lange termijn doelstelling rekening houdend met de toetsingskaders.

Het verwachte effect van dit project is:

- Bijdrage afname hoeveelheid restafval: 20 kg/ inw/ jr
- Bijdrage scheidingpercentage: +
- Kosten/ opbrengsten: afhankelijk van variant
- Service: +

3.3 KUNSTSTOF VERPAKKINGSMATERIAAL

Vanaf 1 januari 2010 bestaat er een landelijke wettelijke verplichting om kunststof verpakkingsmaterialen gescheiden in te zamelen. De gemeente Brummen heeft 9 locaties waar inwoners kunststof verpakkingsmateriaal in kunnen leveren. Per inwoner wordt er jaarlijks 12 kilo kunststof (plastics) naar deze ondergrondse containers gebracht. Uit de sorteeraanlyse (bijlage 2) blijkt echter dat er in 2013 nog voor 27 kilo kunststof per inwoner in de restafvalcontainer terecht komt. Kunststof vertegenwoordigt een hoge handelswaarde. Een hoger rendement van gescheiden inzameling van kunststof levert dus zowel hogere inkomsten als vermindering van de hoeveelheid restafval op.

In de regio is nu een aantal gemeenten die kunststof aan huis ophaalt. De gemeente Zutphen voorziet haar inwoners van speciale zakken en de gemeente Bronckhorst werkt met een extra minicontainer voor kunststof. Daarnaast is het mogelijk om meer brengpunten binnen de gemeente te realiseren, waardoor het scheidingsrendement naar verwachting ook toeneemt.

In een variant waarin kunststoffen aan huis opgehaald worden met een minicontainer, ontstaat ook de mogelijkheid om blik en sappakken via dezelfde container in te zamelen. Scheiding van deze drie afvalstromen vindt dan achteraf plaats. Het rendement van deze variant op de restafvalcontainer en het serviceniveau is daarmee hoger. Onderzocht wordt of dit ook opgaat voor de financiële component.

Communicatie

Dit project voeren we in overleg met de samenleving uit. Hiervoor wordt via het burgerpanel de mening van de samenleving rondom dit onderwerp gevraagd. Daarnaast worden de wijkraden om advies gevraagd en worden diverse communicatiemomenten opgenomen in de uitwerking.

Doelstelling

Het resultaat van dit project is een afgewogen keuze welke inzamelingsmethodiek voor kunststoffen het hoogste rendement oplevert, zowel financieel, in effect op de restafvalcontainer als op het serviceniveau.

Het verwachte effect van dit project is:

- Bijdrage afname hoeveelheid restafval: 10 kg/ inw/ jr
- Bijdrage scheidingpercentage: +
- Kosten/ opbrengsten:
- Service: +

3.4 INZAMELFREQUENTIE EN MINICONTAINERS

In de huidige inzamelsystematiek worden er 65 huis-aan-huis rondes gereden. Voor restafval worden er 26 rondes per jaar gereden. Dit is ook het geval voor en groente-, fruit-, en tuinafval. Daarnaast zijn er 13 inzamelrondes voor oud papier.

Voorziening voor het wegbrengen van restafval naar milieustraten

Veranderingen in inzamelfrequenties kunnen negatieve gevolgen hebben voor het serviceniveau. Om dit te compenseren onderzoeken we of het mogelijk is om (aanvullende) brengmogelijkheden te maken voor restafval op de milieustraten door de huidige ondergrondse containers voor drankpakken (9 locaties) om te bouwen en geschikt te maken voor restafval. Bij een samenvoeging van kunststof verpakkingen en drankenkartons via huis aan huis inzameling is een aparte container voor drankenkartons immers niet meer nodig. Inwoners kunnen dan de keuze maken of ze voor het aanbieden van restafval de minicontainer gebruiken of het restafval wegbrengen naar een milieustraat of een combinatie van beide. Bij veel gebruik van ondergrondse containers is het mogelijk dat de we de capaciteit hiervan moeten uitbreiden.

Aanpassen maat restafvalcontainer

De maat van de restafvalcontainer bepaalt mede het afvalgedrag van mensen. Gezien de dalende hoeveelheid restafval en de te voorziene voortzetting daarvan past een container van 240 liter niet meer bij alle huishoudens, Op dit moment brengen we een bedrag in rekening voor het ruilen van de minicontainer voor een kleiner formaat. Een gratis ruilactie stimuleert mensen om te kiezen voor een kleinere restafvalcontainer. Daarmee verandert automatisch het afvalgedrag: inwoners gaan beter scheiden.

Meer grondstoffen aan huis verzamelen

Wanneer er meer grondstoffen aan huis ingezameld worden kan dat via een minicontainer. Om de inzameling in vergelijking met de huidige situatie kostenneutraal te doen is het van belang om niet meer dan de huidige 65 inzamelrondes te rijden . Dat betekent dat er iets in de frequentie per afvalstroom gewijzigd moet worden.

Aanpassing frequentie inzameling

Afhankelijk van de eerder gemaakte keuzes kijken we wat de beste frequentie voor de huis-aan-huis inzameling is. Er zijn verschillende varianten denkbaar. Iedere variant die boven de 65 inzamelrondes uitkomt werkt echter kosten verhogend. Mogelijke inzamelschema's zijn:

Huishoudens hoogbouw	Geen wijzigingen in de inzamelsystematiek	Opmerkingen
Milieuparkjes voor deelstromen, restafval n ondergrondse container met pas.		Deze mensen zijn voor het aanbieden van restafval en alle deelstromen aangewezen op brengvoorzieningen. Dit betreft 5% van de 8650 aansluitingen
Huishoudens laagbouw	Verskillende scenario's voor inzameling	
Optie 1: altemerend grijs/groen, kunststof en papier eens per 4 weken		Deze optie houdt in dat er niets verandert in de inzamelrequentie voor rest en GFT, de inzameling voor kunststof wordt toegevoegd eens per 4 weken. <i>Let op: voegt inzamelkosten toe vanwege meer inzamelrondes</i>
Rest: 2-wekelijks	W 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12	
Groen: 2-wekelijks		
Papier: 4-wekelijks		
Kunststof: 4-wekelijks		
Optie 2: Grijs, kunststof en papier eens per 4 weken, GFT eens per 2 weken		Deze optie houdt in dat de inzamel frequenties voor papier en GFT niet veranderen. De helft van de inzameldagen voor restafval wordt vervangen door inzameling kunststof.
Rest: 4-wekelijks	W 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12	
Groen: 2-wekelijks		
Kunststof: 4-wekelijks		
Papier: 4-wekelijks		
Optie 3: Grijs, kunststof en papier eens per 4 weken, GFT eens per 2 weken. Indien nodig, restafval wegbrengen mogelijk		Deze optie is gelijk aan de vorige, met de aanvulling dat mensen een pasje kunnen krijgen voor aanbieden van restafval bij een ondergrondse container. Eventuele problemen tav ruimtegebrek kunnen hiemee worden opgevangen.
Rest: 4-wekelijks	W 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12	
Groen: 2-wekelijks		
Kunststof: 4-wekelijks		
Papier: 4-wekelijks		

Communicatie

Dit project voeren we in overleg met de samenleving uit. Hiervoor wordt via het burgerpanel de mening van de samenleving over dit onderwerp gevraagd. Daarnaast worden de wijkraden betrokken bij de uitwerking.

Doelstelling

Het verwachte effect van dit project is:

- Bijdrage afname hoeveelheid restafval: 10 kg/ inw/ jr
- Bijdrage scheidingpercentage: +
- Kosten/ opbrengsten: +
- Service: 0

3.5 BEST-TAS

De BEST-tas is een plastic tas die aan huishoudens wordt uitgereikt voor de inzameling aan huis van boeken, (klein) elektronica, speelgoed en textiel. In 2014 is in proefgebieden binnen de regio ervaring opgedaan. Deze pilots worden in het najaar 2014 geëvalueerd met als doel te komen tot een regionaal plan. De inzamel frequentie wordt hierin ook besproken. Voor invoering van deze inzameling is regionaal draagvlak noodzakelijk in verband met schaal, sortering en vermarkten.

Door het invoeren van de BEST-tas vergroten we de dienstverlening voor het gescheiden inzamelen van kleine elektrische apparaten en de inzameling van kringloop producten . Naast milieuwinst levert de invoering van de BEST-tas ook werkgelegenheid (inzamel- en sorteerwerk) op voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Ook worden de verkoopbare producten weer verkocht via de kringloopwinkel.

In 2012 is er met de BEST-tas een succesvolle proef gehouden in een klein deel van Landgraaf. De gemeenten Brunssum, Eijsden-Margraten, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Nuth, Onderbanken, Simpelveld, Vaals en Voerendaal hebben op basis daarvan besloten hiermee verder te gaan. In de loop van 2013 is dit project uitgerold in alle genoemde gemeenten.

Communicatie

De samenleving wordt over dit project geïnformeerd. De gemeente Brummen sluit aan bij de regionale uitwerking van de BEST-tas.

Resultaat

Dit project wordt in overleg met de regiopartners uitgewerkt. Onderdeel van deze uitwerking is een keuzemoment waarin de gezamenlijke colleges besluiten om dit project wel of niet uit te voeren.

Het verwachte effect van dit project is:

- Bijdrage afname hoeveelheid restafval: 5 kg/ inw/ jr
- Bijdrage scheidingpercentage: +
- Kosten/ opbrengsten: p.m.
- Service: +

3.6 BURGERKRACHT

Afvalinzameling is van oudsher een taak die door de overheid wordt opgepakt en gestuurd. Dit is een verplichting vanuit de wet milieubeheer. Onder invloed van een veranderende samenleving kun je ook bij deze taak de vraag stellen welke rollen er binnen afvalinzameling mogelijk zijn voor inwoners, vanuit eigen verantwoordelijkheid voor en betrokkenheid bij de eigen leefomgeving.

In Nederland zijn veel initiatieven genomen waar inwoners het schoonhouden van hun straat of wijk voor hun rekening nemen, vaak in samenwerking met een gemeente. Rondom afvalinzameling zijn dit soort initiatieven minder gemeengoed. De gemeente Brummen is onderweg om van partij in de samenleving naar partner te gaan. Binnen dit ontwikkeltraject zoeken we nadrukkelijk naar kansen om gezamenlijk met inwoners vorm te geven aan de uitdagingen waar de gemeente voor staat. Afvalinzameling is één van deze uitdagingen.

In dit project willen wij samen met het buurtbeheerbedrijf Cambio (onderdeel van Circulus en Berkel Milieu) op zoek gaan naar wijkgerichte ideeën vanuit de samenleving over afvalinzameling. Denk daarbij aan een prijsvraag of wedstrijd. De (beste) ideeën worden vervolgens omgezet in actie, waarbij Cambio als adviseur en ondersteuner richting de initiatiefnemers fungeert. Daarnaast zijn er binnen de gemeente Brummen al enkele kleinschalige initiatieven, zoals het opruimen van zwerfafval door wijkbewoners. In samenwerking met Cambio onderzoeken wij hoe wij deze initiatieven verder vorm kunnen geven en als een olievlek kunnen laten verspreiden over de gemeente.

Communicatie

Dit project wordt vanuit de samenleving opgepakt. De gemeente ondersteunt dit project waar mogelijk. Communicatie bestaat uit het leggen van contacten, het uitdagen van de samenleving en het vieren van de successen.

Doelstelling

Het verwachte effect van dit project is:

- Bijdrage afname hoeveelheid restafval: 5 kg/ inw/ jr
- Bijdrage scheidingpercentage: +
- Kosten/ opbrengsten: p.m.
- Service: +

3.7 PLANNING

Zoals in de strategie staat, kunnen we de meeste projecten niet los van elkaar zien . In de planning komen deze afhankelijkheden weer naar voren. De planning ziet er als volgt uit:

Projecten	2015					2016				2017				2018			
	4 ^e kwartaal	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal
GFT	Verzamelen kennis	Keuzes voorleggen aan samenleving	Besluit door college van B&W	Voorbereiding uitvoering	Voorbereiding uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering
Kunststoffen	Verzamelen kennis	Keuzes voorleggen aan samenleving	Besluit door college van B&W	Voorbereiding uitvoering	Voorbereiding uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering
Inzamelingsfrequentie	Verzamelen kennis	Keuzes voorleggen aan samenleving	Besluit door college van B&W	Voorbereiding uitvoering	Voorbereiding uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering
BEST tas	Verzamelen kennis	Keuzes voorleggen aan samenleving	Besluit door college van B&W	Voorbereiding uitvoering	Voorbereiding uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering
Burgerkracht	Verzamelen kennis	Keuzes voorleggen aan samenleving	Besluit door college van B&W	Voorbereiding uitvoering	Voorbereiding uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering	Uitvoering

Verzamelen kennis
Vertalen naar Brummen
Keuzes voorleggen aan samenleving
Besluit door college van B&W
Voorbereiding uitvoering
Uitvoering

3.8 EVALUATIE

Jaarlijks vindt een monitoring plaats van de tot dan behaalde resultaten. Indien nodig kan dan worden bijgestuurd. Eind 2017 voeren we een brede evaluatie van het plan uit om na te gaan of we de doelstellingen hebben gehaald en waar leerpunten zitten. Deze uitkomsten vormen een vertrekpunt voor een volgend plan.

4 COMMUNICATIE

Veel van de projecten uit dit uitvoeringsplan hebben een direct gevolg voor de inwoners van de gemeente Brummen. Daarom willen we t de samenleving nadrukkelijk bij de uitwerking van deze projecten betrekken. Ook moeten we de samenleving informeren over de uiteindelijke keuzes en de invoering. Goede communicatie is daarmee onlosmakelijk verbonden met het succes van dit uitvoeringsplan.

Er zijn drie lijnen van waaruit communicatie plaatsvindt. Dit zijn:

- Communicatie rondom de lange termijn doelstelling op weg naar 2030
- Communicatie rondom dit uitvoeringsplan en de tussendoelen
- Projectgebonden communicatie

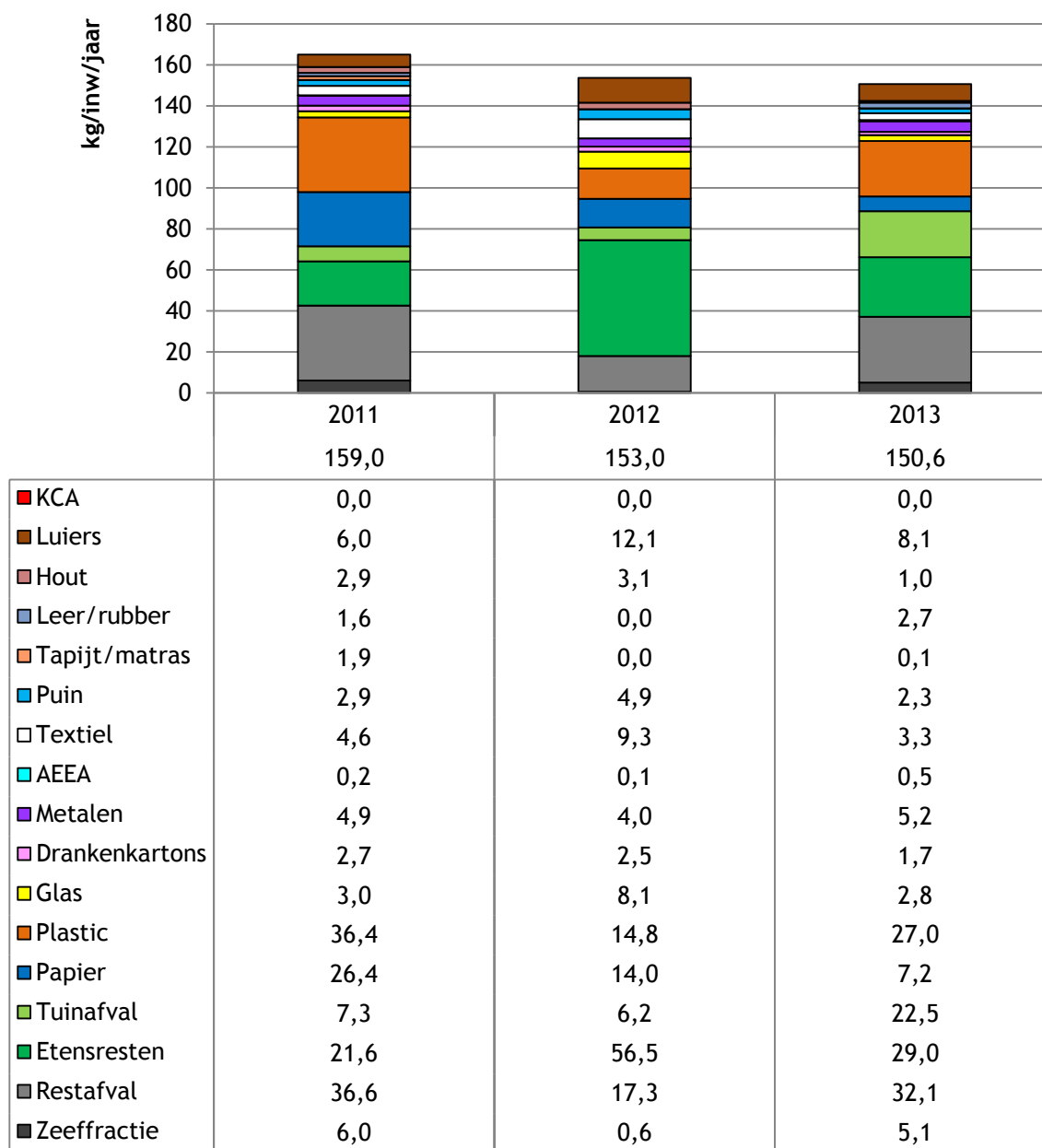
De inspanningen rondom communicatie kennen een piek in de eerste helft van 2015. In deze periode worden binnen de projecten keuzes gemaakt en worden de keuzes omgezet in actie. Daarna is communicatie vooral gericht op het op de hoogte houden van vorderingen en herinneringsmomenten.

We maken gebruik van de bestaande communicatiemiddelen van de gemeente Brummen en Circulus-Berkel Milieu, zoals de gemeentelijke website, de website afvalvrij.nl, social media, GemeenteThuis-pagina, persberichten, de digitale nieuwsbrief en andere reguliere communicatiemomenten zoals de beschikbaarheid van de (digitale) afvalkalender. Daarnaast komt er een projectpagina op onze website. Daarop houden we onder andere door een actuele "afvalthermometer" de doelrealisatie bij. Waar nodig worden projectgewijs andere communicatiemiddelen ingezet of ontwikkeld.

Een speciaal onderdeel van de communicatie is het inzetten van het burgerpanel voor het betrekken van inwoners bij de keuzes rondom afvalinzameling. Het gaat hierbij om een representatieve steekproef uit de samenleving. Via een digitaal forum wordt een aantal vragen over dit onderwerp voorgelegd. Het burgerpanel wordt in het najaar van 2014 opgericht. Het doen van onderzoek over afvalvragen is aangedragen als tweede onderzoeksonderwerp voor het burgerpanel. Als hiertoe wordt besloten kan begin 2015 dit onderzoek plaatsvinden. Het burgerpanel is een initiatief van de gemeente Brummen die hiervoor wordt ondersteund door het onderzoeksbureau Moventem. De onderzoeksresultaten vormen een belangrijk onderdeel van het maken van keuzes over het beleid en eventueel specifieke projectonderdelen.

De communicatie rondom de lange termijn doelstelling, het uitvoeringsplan en de afzonderlijke projecten kent veel mogelijkheden en complexiteiten. Dit leggen we vast in een apart kort communicatieplan.

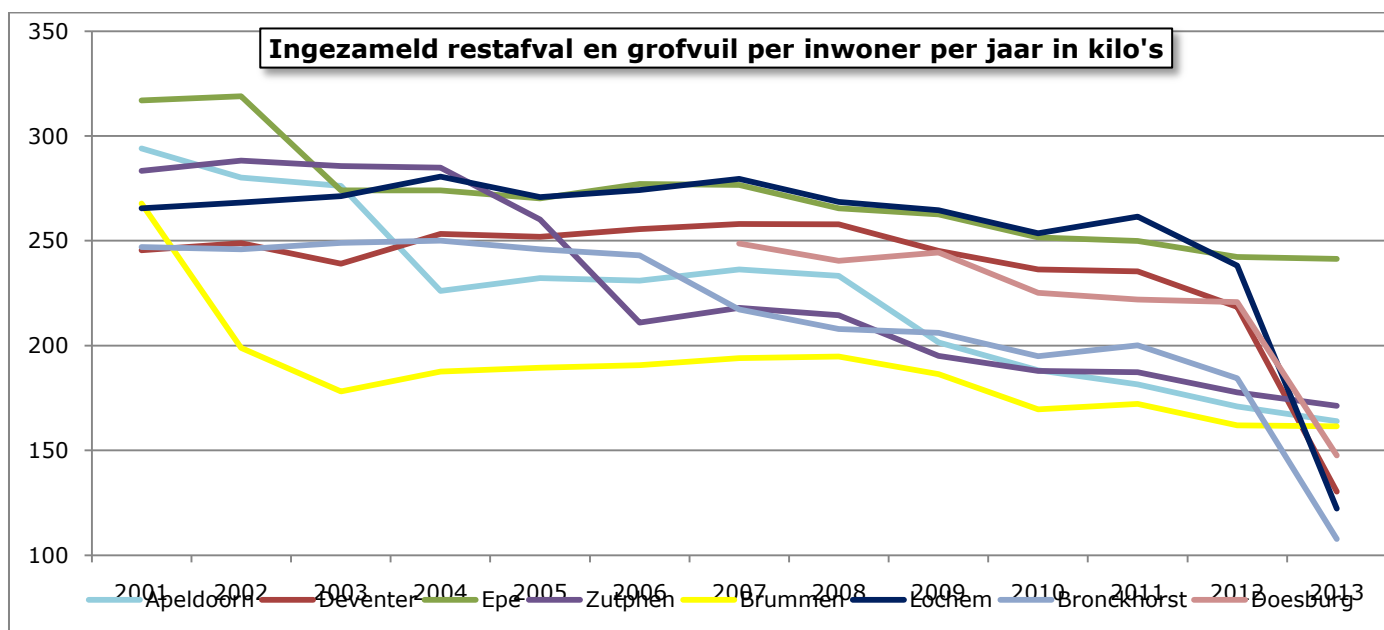
Bijlage 1: sorteeraanalyse

Bijlage 2: Ontwikkeling huishoudelijk afval gemeente Brummen

Ontwikkeling van de hoeveelheid huishoudelijk restafval in de regio

Verschillende gemeenten hebben maatregelen ingevoerd om de hoeveelheid restafval terug te dringen met gelijktijdig het bevorderen van de gescheiden inzameling. De maatregelen betreffen veelal een combinatie van ontmoedigen van de inzameling van restafval en het uitbreiden van de voorzieningen voor gescheiden inzameling. Verschillende gemeenten in de regio hebben een aparte minicontainer aan huis ingevoerd voor de inzameling van kunststof verpakkingen (o.a. Bronckhorst, Doesburg, Lochem). Daarnaast zorgt invoering van diftar en de tarieven die gelden voor lediging van de grijze en groene container voor een stimulans voor de gescheiden inzameling. Door de genomen maatregelen lijkt de grens van 100 kg/ inwoner restafval bij gemeenten binnen de regio binnen handbereik.

Ontwikkeling van de hoeveelheid huishoudelijk restafval in de gemeente Brummen

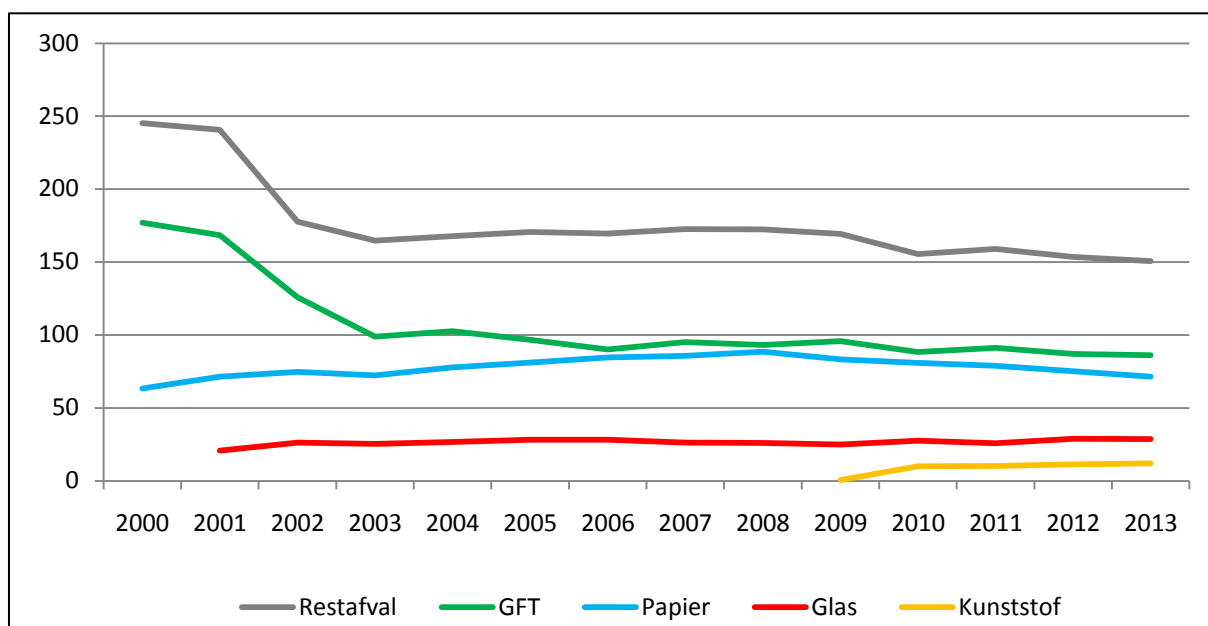
In 2002 is overgegaan tot gedifferentieerde tariefstelling (diftar) voor rest- en GFT-afval op basis van volume/frequentie voor de afvalstoffenheffing. Jaarlijks wordt er een bedrag aan vastrecht bij ieder huishouden in rekening gebracht. Verder betaald ieder huishouden per keer dat de container aan de weg gezet wordt een vastgesteld bedrag op basis van het volume van de minicontainer.

Met de invoering van diftar in 2002 zijn er ondergrondse containers op verschillende plaatsen in de gemeente geplaatst om de inwoners de mogelijkheid te bieden om hun afval te scheiden en daarmee voordeel uit diftar te halen. Er is gestart met ondergrondse containers voor papier, glas, drank- en sappakken en blik. In bovengrondse containers kan men textiel kwijt. Sinds 1 december 2009 is het ook mogelijk om kunststof verpakkingsmateriaal gescheiden weg te brengen naar een milieustraat.

De ontwikkeling van de belangrijke stromen van het huishoudelijk afval is als volgt:

Ingezamelde hoeveelheden in kg/ inw.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Restafval	245	241	178	165	168	171	169	173	172	169	155	159	154	151
GFT	177	169	126	99	103	97	90	95	93	96	88	91	87	86
Papier	63	72	75	72	78	81	85	86	89	83	81	79	75	72
Glas		21	26	25	27	28	28	26	26	25	28	26	29	29
Kunststof										1	10	10	11	12

Na de invoering is het beeld redelijk stabiel met de opmerking dat er de laatste jaren een lichte daling op het gebied van restafval, GFT en oud papier is te zien.

Het scheidingspercentage in Brummen was in 2013 59 %. De staatssecretaris van infrastructuur en milieu heeft in haar brief van 14 januari 2014 aan de Tweede Kamer aangegeven naar een scheidingspercentage van 100 % op de lange termijn te willen gaan met 75 % als tussendoel voor 2020.

Belangrijke stromen die op dit moment (al) gescheiden worden ingezameld zijn GFT, papier, kunststof verpakkingen en glas. De hoeveelheden die gescheiden worden ingezameld en als resultaat van de sorteerproef nog in het restafval aanwezig zijn, is in 2013 als volgt:

Kg/inwoner	GFT	Papier	Kunststof verpakkingen	Glas
Gescheiden ingezameld	86,1	71,6	12,1	28,7
Ongescheiden in restafval ingezameld	51,5	7,2	27,0	2,8
Totaal	137,6	78,8	39,1	31,5
Percentage gescheiden ingezameld	63 %	91 %	31 %	91 %

De fractie GFT bestaat uit groenafval en etensresten. Het zijn van herkomst 2 verschillende stromen die voor verwerking kunnen worden vergist en gecomposteerd en gezamenlijk in een groene container worden aangeboden. Groenafval kan worden weggebracht naar het recycleplein. Bij het afvoeren van kleine hoeveelheden worden hiervoor de groene en blijkbaar de grijze container hiervoor benut. Etensresten kunnen vanuit het oogpunt van hygiëne in de container worden gedeponeerd die het eerst wordt geleegd.